

Tillväxt och Regional Utveckling
Attn. Anna Lindqvist
Landstinget Gävleborg
801 88 Gävle

Remissvar från Sveriges Konstföreningar Gävleborg till Livskraft – underlag till regional kulturplan för Gävleborgs län 2013 – 2015

Sveriges Konstföreningar Gävleborg (SKG) är en av de 25 distriktsorganisationer som bildar Sveriges Konstföreningar (SK), landets ledande konstbildningsrörelse och en viktig aktör på konstmarknaden. SK har i dag ca 900 konstföreningar med totalt ca 300 000 medlemmar. SKG består av 16 föreningar i Gävleborgs län med drygt 3 000 medlemmar. 2010 köpte dessa föreningar konst för över 1 miljon kronor. Totalt beräknas landets konstföreningar köpa konst för 200-300 miljoner kronor.

I många fall utför konstföreningarna genom ideella insatser arbete som egentligen faller på landstinget och kommunerna att stå för. Många allmänna konstföreningar står för sina respektive orters hela konstutbud. Det borde återspeglas i en generös behandling av konstföreningarnas önskemål. En klar tendens under senare år är att kommunala bidrag, som tidigare utdelats i form av pengar, lokaler och visst administrativt stöd, i allt större utsträckning dragits in. Detta påverkar både kvaliteten på konstföreningarnas verksamhet och på konstens tillgänglighet på orten.

Vårt remissvar följer inte dispositionen i Livskraft men ger vår uppfattning om prioriterade insatser för bildkonsten i länet under samma period.

Tillgänglighet

Gävleborgs län har en klart dominerande tätort, ett antal mindre städer och i övrigt en relativt glest befolkad landsbygd. Alla invånare betalar dock landstingsskatt och bör därför komma i åtnjutande av landstingets olika insatser i samma mån. De geografiska avstånden är självfallet ett hinder som dock med modern teknik i viss utsträckning kan överbryggas.

Konsten ska vara tillgänglig i hela länet. För detta ändamål *önskar SKG att en infrastrukturell plan för konsten utarbetas. En sådan plan bör bl.a. innehålla vägar för samverkan mellan region – kommun – konstliv samt en inventering av utställningsplatser. I detta arbete kan SKG fungera som en viktig samordnare av konstföreningarnas arbete och utgöra en länk mellan landstinget och föreningarna.*

Länet har förnämliga konstsamlingar i **Länsmuseet i Gävle och Hälsinglands museum**, där man kan njuta både av konstverken och kunniga intendenten. För många är resekostnader och tiden en faktor som hindrar besök på museerna. I princip finns två lösningar på detta problem: Ambulerande utställningar och föredrag i lämpliga lokaler eller att underlätta för medborgarna i länets periferi att ta sig till samlingarna. *SKG anser att museerna bör åläggas större insatser vad gäller att öka tillgängligheten för länets invånare av samlingarna. I dag finns tekniska möjligheter att arrangera konstvisningar och föredrag via videolänkar etc. Konstföreningarna är beredda svara för lokala arrangemang. Vidare bör det vara möjligt att ordna subventionerade resor till olika evenemang. Museerna bör även kunna hålla föredrag i olika delar av länet i större utsträckning.*

Ett stort hinder för flera konstföreningars verksamhet är tillgången till **lämpliga lokaler för utställningar**. Här finns en stor variation mellan olika kommuner i länet men generellt är det ett stort problem för föreningarna. I vissa fall har man ingen lokal eller får dela på utrymme i t. ex. ett bibliotek. I andra fall finns lokal men där föreningen får betala hyra. Även om detta i första hand är en fråga för länets kommuner *anser SKG att resurser bör anslås i för att förbättra tillgången till lämpliga lokaler på rimliga ekonomiska villkor för konstföreningarna.*

Samarbete och organisation

Trots den insats som konstföreningarna gör i länets kulturliv saknas en genomtänkt plan för hur samarbetet med övriga aktörer skall ske. I detta avseende skiljer sig bildkonsten från andra kultursektorer redan vad gäller **resurserna inom landstinget**. För t ex musik och teater finns en betydligt kraftfullare central organisation som samordnar arrangemang på ekonomiska villkor som inte har någon motsvarighet för bildkonsten. Även om SKG nu har etablerat ett nära samarbete med konstkonsulenten *finns det behov av betydligt ökade resurser för bildkonsten i landstinget*. Liksom man inom musik- och teaterområdet köper in färdiga paketarrangemang som erbjuds olika orter i länet till subventionerade priser kan man inom bildkonsten göra motsvarande, dock utan att åsidosätta konstföreningarnas rätt att besluta om utställningsprogram. Under alla förhållanden krävs ökade resurser på Länskultur för bildkonsten.

På såväl regions- som kommunnivå *vill SKG se definierade samarbetsformer och -organ mellan kulturansvariga och konstföreningarna. Det kan t ex ske genom nya organ eller att representanter för konstföreningar ingår i existerande enheter. Därmed kan konstföreningarna ingå som en integrerad resurs för regionens kulturliv.*

Länets allmänna konstföreningar får i växlande utsträckning bidrag från landstinget eller kommunerna. *SKG vill understryka behovet av att konstföreningarna får ekonomiskt stöd för den verksamhet som utgör en del av det offentliga kulturlivet.*

Stärka konstutövarnas villkor

Konstnärerna har ofta en svag ekonomisk ställning generellt och Gävleborg är inget undantag. Ett fåtal kan leva på sin konstutövning trots att många har lång utbildning och gedigna konstnärliga meriter. *SKG vill därför att Kulturplanen betonar att man skall gynna de konstutövare som är bosatta och verksamma i regionen. Det skall återspeglas även vid landstingets inköp av konstverk.* Detta behöver inte utesluta att man sprider impulser från andra delar i och utanför landet genom en välbalanserad inköspolitik.

MU-avtalet reglerar ersättningar till konstutövare. Konstföreningarna är undantagna från detta regelverk vilket dock inte är en önskvärd situation. Konstnärer som ställer ut hos konstföreningar kan under vissa förutsättningar erhålla utställningsersättning från staten, men det ger en väsentligt lägre ersättningsnivå än MU-avtalet. *SKG önskar därför att man i Kulturplanen slår fast att MU-avtalet skall tillämpas även av konstföreningar och ger resurser för detta.*

Vidare bör fastställas i kulturplanen att den s.k. 1%-regeln tillämpas inom regionen.

Söderhamn 2012-03-24

Sveriges Konstföreningar Gävleborg

Anders Norén

Ordförande